

преди всичко и разходитъ за българското културно дѣло, вършено предимно и масово отъ българскитѣ читалища. А ние днесъ стигнахме до парадокса — читалищнитѣ кина да отдѣлятъ отъ срѣдствата си за фонда на българскитѣ артисти!

Но когато искаме съдействието и материалната помощъ на държавата за читалищата въ България — защото смѣтаме, че това е съдействие и помощъ, които се дължатъ на българския културенъ напредъкъ — ние не бихме искали това да стане срещу независимостта и свободата на читалищата. Защото, лишатъ ли се читалищата отъ тяхната независимостъ, тѣ неизбежно ще загубятъ сегашния си образъ, ще се простятъ съ традицията за широка-обществено културна дейностъ, ще се бюрократизиратъ и обаянието имъ на народни читалища ще изчезне.

Когато искаме помощта и съдействието на държавата, ние въ сжщностъ искаме една справедлива и достойна оценка за читалищното дѣло у насъ отъ ония, които по длъжностъ трѣбва да следятъ и подпомагатъ развоя на българската култура и просвѣта.

Нека отбележимъ накрай, че политиката на централизация е погрѣшна. Не е достатъчно да имаме въ София Народенъ театъръ, Народна опера, музей, университети, писатели, учени и пр. за да считаме съ това, че дѣлото на българската култура е на високо ниво и въ възходъ. Културнитѣ придобивки трѣбва, доколкото има възможностъ за това, да бждатъ достояние за всички градове и села, за цѣлия народъ, защото само тогава се постига и общия културенъ уровень. По тая причина се налага и една децентрализация, която би донесла много повече, отколкото се предполага.

Преди 25 години прозорливи читалищни дейци, схващайки голѣмото значение на българското читалище, целейки да внесатъ единство въ читалищната дейностъ и да изтъкнатъ културната роль, предоставена на българското читалище, основаха Върховния читалищенъ съюзъ. За изяснение на задачитѣ въ тая статия, за запазване на българското читалище, за организиране на българскитѣ читалища въ здравъ и силенъ културенъ факторъ, за разпространение на знания, просвѣта и култура, за материалното заздравяване и за всестранныя напредъкъ на читалищата, Върховния читалищенъ съюзъ е полагалъ завидни усилия и е постигналъ добри резултати. Да се надѣваме, че тая негова дейностъ ще продължи въ по-усиленъ темпъ и че като предна своя задача Съюзътъ ще си постави за целъ — българското читалище да бжде оценено по достойнство.

Д. Гимиджийски